

Številka: 122-13/2016-04/206
Datum: 11. 1. 2017

ODPOSLANO
11-01-2017

Agencija za energijo na podlagi desetega odstavka 9. člena Uredbe Komisije (EU) 2015/1222 z dne 24. julija 2015 o določitvi smernic za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti (UL L št. 197 z dne 25. julija 2015, str. 24) in vloge družbe ELES, d.o.o., sistemski operater prenosnega elektroenergetskega omrežja, Hajdrihova ulica 2, 1000 Ljubljana, ki jo zastopa direktor Aleksander Mervar, izdaja naslednje

S O G L A S J E

k metodologiji zbiranja podatkov o proizvodnji in obremenitvi z dne 13. maja 2016

Obrazložitev

Agencija za energijo (v nadaljevanju agencija) je 9. 1. 2017 prejela uradno vlogo družbe ELES, d.o.o., sistemski operater prenosnega elektroenergetskega omrežja, Hajdrihova ulica 2, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju sistemski operater), za izdajo soglasja k metodologiji zbiranja podatkov o proizvodnji in obremenitvi z dne 13. maja 2016 (v nadaljevanju metodologija). Neuradno vlogo skupaj s predlogom metodologije je agencija od sistema operaterja prejela 22. 6. 2016.

Na podlagi prvega odstavka 9. člena Uredbe Komisije (EU) 2015/1222 z dne 24. julija 2015 o določitvi smernic za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti (UL L št. 197 z dne 25. julija 2015, str. 24, v nadaljevanju uredba) sistemski operaterji prenosnih omrežij in imenovani operaterji trga z električno energijo (v nadaljevanju IOTEE) razvijejo pogoje ali metodologije, potrebne v skladu s to uredbo, ter jih predložijo v odobritev pristojnim regulativnim organom v ustreznih rokih iz te uredbe. Če mora predlog za pogoje ali metodologije v skladu s to uredbo razviti in se o njih strinjati več kot en sistemski operater prenosnega omrežja ali IOTEE, udeleženi sistemski operaterji prenosnih omrežij in IOTEE tesno sodelujejo. Na podlagi petega odstavka 9. člena uredbe vsak regulativni organ odobri pogoje ali metodologije, uporabljene za izračun ali določitev enotnega spajanja trgov za dan vnaprej in znotraj dneva, ki so jih razvili sistemski operaterji prenosnih omrežij in IOTEE. Odgovorni so za odobritev pogojev ali metodologij iz šestega, sedmega in osmega odstavka 9. člena uredbe. Na podlagi šestega odstavka 9. člena uredbe morajo vsi regulativni organi med drugim odobriti tudi predlog za metodologijo zbiranja podatkov o proizvodnji in obremenitvi v skladu s prvim odstavkom 16. člena uredbe.

Na podlagi 16. člena uredbe vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij v desetih mesecih po začetku veljavnosti te uredbe skupaj oblikujejo predlog za eno metodologijo za podatke o proizvodnji in obremenitvi, potrebne za oblikovanje skupnega modela omrežja, ki je predmet posvetovanja v skladu z 12. členom uredbe. Predlog za metodologijo zbiranja podatkov o proizvodnji in obremenitvi določa, katere proizvodne enote in bremena so potrebni za zagotavljanje informacij ustreznim sistemskim operaterjem prenosnih omrežij za namene izračuna prenosnih zmogljivosti. Predlog za metodologijo zbiranja podatkov o proizvodnji in obremenitvi določa informacije, ki jih morajo proizvodne enote in bremena zagotoviti sistemskim operaterjem prenosnih omrežij. Te informacije vključujejo vsaj naslednje: (a) informacije v zvezi z njihovimi tehničnimi značilnostmi; (b) informacije v zvezi z razpoložljivostjo proizvodnih enot in bremen; (c) informacije v zvezi z razporejanjem proizvodnih enot; (d) ustrezne razpoložljive informacije v zvezi s tem, kako bodo proizvodne enote dispečirane. Metodologija določa roke, ki veljajo za proizvodne enote in bremena pri zagotavljanju informacij iz tretjega odstavka 16. člena uredbe.

Na podlagi desetega odstavka 9. člena uredbe se v primeru, če je za odobritev pogojev ali metodologij potrebna odločitev več kot enega regulativnega organa, pristojni regulativni organi posvetujejo, tesno sodelujejo med seboj in se usklajujejo, da sprejmejo dogovor. Kadar je mogoče, pristojni regulativni organi upoštevajo mnenje ACER. Regulativni organi sprejmejo odločitve o predloženih pogojih ali metodologijah v skladu s šestim, sedmim in osmim odstavkom v šestih mesecih od datuma, ko regulativni organ ali, če je primerno, zadnji zadevni regulativni organ prejme pogoje ali metodologije. Končno odločitev o predlogih, ki jih morajo potrditi vsi regulativni organi, izda Forum energetskih regulatorjev (Energy Regulators' Forum - ERF), ki ga sestavljajo vsi nacionalni regulativni organi EU. Ker odločitev ERF v državah članicah EU ni pravno zavezujoča, mora po sprejetju odločitve na omenjenem forumu vsak nacionalni regulativni organ sprejeti svojo nacionalno odločitev, ki je skladna z dogovorom na ERF, in jo poslati nacionalnemu predlagatelju.

Metodologija zbiranja podatkov o proizvodnji in obremenitvi je tesno povezana z metodologijo skupnega modela omrežja, ki je trenutno še v fazi dopolnjevanja in na ravni EU še ni sprejeta. Skupni namen obeh metodologij je izračun prenosnih zmogljivosti med trgovalnimi območji na skupnem evropskem trgu z električno energijo kot tudi izvajanje različnih sigurnostnih analiz v medsebojno povezanih evropskih elektroenergetskih sistemih. Javna obravnava obeh metodologij je potekala v obdobju od 4. 2. 2016 do 4. 3. 2016. V sklopu javne obravnave je bila 18. 2. 2016 organizirana tudi delavnica, na kateri so se vsi evropski deležniki lahko seznanili z obema predlogoma metodologij.

Metodologija zbiranja podatkov o proizvodnji in obremenitvi določa zahteve in postopke glede vhodnih podatkov za pripravo skupnega modela omrežja. Metodologija podaja zahtevo, da morajo biti generatorji, ki so priključeni na 220-kV ali višji napetostni nivo, v modelu podrobno modelirani. Ostali generatorji, ki so priključeni na nižje napetostne nivoje, so v modelu predstavljeni v agregirani obliki. Proizvodne enote je treba, ne glede ali so podrobno modelirane ali agregirane, ločeno modelirati glede na primarni energetski vir. Podobna določila kot za proizvodne enote veljajo tudi za bremena. Vsa bremena, ki so priključena na 220-kV ali višji napetostni nivo, morajo biti podrobno modelirana, medtem ko so ostala bremena v modelu predstavljena v agregirani obliki. Ker v slovenskem EES ni bremen, ki bi bila priključena na 220-kV in 400-kV napetostni nivo, bodo v slovenskem primeru vsa bremena modelirana v agregirani obliki po posameznih postajah. Metodologija obravnava tudi distribucijske sisteme, vključno z

zaprtimi distribucijskimi sistemi, ki so priključeni na 220-kV ali višji napetostni nivo. Ker so v slovenskem EES vsi distribucijski sistemi povezani s prenosnim sistemom na nižjem napetostnem nivoju, ta določila za Slovenijo niso relevantna. V metodologijo so vključene tudi visokonapetostne enosmerne povezave, kakršnih trenutno v Sloveniji prav tako nimamo. Vsi podatki, ki jih obravnava metodologija, so po posameznih tipih uporabnikov sistema razdeljeni na strukturne podatke, podatke, ki se le redko spreminjajo, in podatke, ki se med obratovanjem stalno spreminjajo. Med strukturne podatke sodijo na primer podatki o točki priključitve v omrežje, maksimalnih močeh in uporabljenem primarnem energetskem viru. Podatki, ki se le redko spreminjajo, so med drugim morebitne zahteve o prednostnem dispečiranju proizvodnih naprav, medtem ko med stalno spreminjajoče podatke sodijo podatki o doseženih močeh, načrtu zaustavitvev, morebitne omejitve proizvodnje delovne in jalove moči in napovedi proizvodnje ali odjema. Vsebinsko metodologije lahko strnemo v naslednje točke:

- Metodologija določa podatke o proizvodnji in obremenitvi, ki jih sistemski operaterji lahko zahtevajo z namenom vzpostavitve skupnega modela omrežja. Metodologija se še posebej osredotoča na strukturne podatke, podatke, ki se le redko spreminjajo, in podatke, ki se med obratovanjem stalno spreminjajo. Te določa za posamezne tipe proizvodnih naprav, odjemalcev ter distribucijskih in zaprtih distribucijskih sistemov, skupaj z roki za posredovanje podatkov, kar je skladno z drugim, tretjim in četrtem odstavkom 16. člena uredbe.
- Metodologija daje vsakemu sistemskemu operaterju pravico, ne pa tudi obveznosti, da pridobi te podatke od lastnikov pripadajočih na omrežje priključenih naprav ali sistemov ali od njihovih pooblaščenecv. Ta določila se nanašajo predvsem na podatke, ki so potrebni za vzpostavitev individualnega ali skupnega modela omrežja in sistemski operater do njih nima dostopa na podlagi nacionalne ali evropske zakonodaje, ki vključuje tudi zahteve na podlagi Uredbe 1227/2011 (REMIT).
- Metodologija se nanaša na zbiranje tistih podatkov in rokov za njihovo dostavo, ki so potrebni za vzpostavitev skupnega modela omrežja. Tako ne posega v obstoječe in morebitne prihodnje obveze glede zbiranja podatkov za druge procese vodenja obratovanja elektroenergetskega sistema, temelječe na nacionalni ali evropski zakonodaji.
- Metodologija od sistemskih operaterjev zahteva, da v enem mesecu po njeni odobritvi obvestijo vse zavezanca za posredovanje podatkov o njihovih obvezah, vključno z roki za dostavo podatkov, in to informacijo posredujejo združenju sistemskih operaterjev ENTSO-E. Prav tako morajo v tem roku pripraviti osnutek izvedbenih pravil o podrobnostih zagotavljanja podatkov. Zbiranje podatkov po metodologiji mora biti v celoti vzpostavljeno in delujoče v 12 mesecih od roka za izdajo soglasja vseh regulativnih organov, to je do 11. 1. 2018.

Po prejemu metodologije so evropski regulatorji v okviru pristojne delovne skupine ACER podrobno proučili skupni predlog sistemskih operaterjev. Pri tem v predlogu niso identificirali nobene pomanjkljivosti, ki bi zahtevala spremembo predloga. Zato so sistemski operaterji predlagali, da evropski regulatorji na Forumu energetske regulatorjev (ERF) potrdijo metodologijo. Ta jo je na svoji seji 28. 10. 2016 tudi soglasno podprl.

Agencija ugotavlja, da je predložena metodologija v skladu s predpisi, zato izdaja to soglasje.

Direktorica
mag. Duška Godina

Priloga:

- Metodologija zbiranja podatkov o proizvodnji in obremenitvi z dne 13. maja 2016

Prejme:

- ELES, d.o.o., sistemski operater prenosnega elektroenergetskega omrežja, Hajdrihova ulica 2, 1000 Ljubljana